

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/135/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113227817
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2013:7113227817.1

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti súdu o mal. U. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom S., V. XX, zastúpený kolíznym opatrovníkom - Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka U. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., V. XX, zast. JUDr. Ivanou Semanovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Garbiarska 2 a otec Q. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom S., V. XX o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia takto

rozhodol:

Maloleté dieťa U. Z., nar. XX.X.XXXX predbežne o d o v z d á v a do starostlivosti matky U. Z., nar. XX.XX.XXXX.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého U. Z., nar. XX.X.XXXX sumou 40 € mesačne vždy k 1. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

o d ô v o d n e n i e :

Matka návrhom na nariadenie predbežného opatrenia doručeným súdu dňa 7.10.2013 žiadala, aby predbežne rozhodol o zverení maloletého U. Z. do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 50 € mesačne vždy k 1. dňu v mesiaci vopred k rukám matky.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa uzavreli dňa 14.9.2002 manželstvo. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Ždaňa vo zväzku IV., ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XX. Z manželstva pochádza maloletý syn U. Z..

Otec dňa 13.2.2013 podal návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu. Konanie o rozvod manželstva je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18P/23/2013.

Ako manželia bývalí v samostatnej spoločnej domácnosti na poschodí rodičovského domu otca na ulici V. XX, S. - S.. V spomínanom rodinnom dome býva o poschodie nižšie aj matka otca. Po podaní návrhu na rozvod manželstva sa otec odsťahoval do spoločnej domácnosti k matke, pričom ona aj s maloletým dieťaťom ostala bývať v spomínanom rodinnom dome.

Dňa 6.9.2013 bola nútená na neúnosný psychický nátlak otca a jeho matky opustiť spoločnú domácnosť. Po dohode s otcom jej bolo umožnené vziať si so sebou osobné veci, o čom svedčí protokol, ktorý obaja podpísali u notára. Otec si ponechal bez jej súhlasu maloletého syna v osobnej starostlivosti a aj po niekoľkých prosbách jej odmietol maloletého syna vydať, bráni jej v akomkoľvek kontakte.

Situácia sa po jej odchode rapídne zhoršila v tom zmysle, že matka otca nahovára synovi nepravdy, klame mu, zvädza ho, hovorí mu, že mama ho nemá rada, odišla kvôli nemu, dokonca mu nahovára, že sa v noci mení na rôzne príšery a chlapec vzhľadom na svoj vek týmto klamstvám verí a začína sa báť.

Matka momentálne býva u svojich rodičov v I. pri Z., pracuje ako kuchárka v spoločnosti J. s.r.o., Q. XX, S..

Otec sa trvalo po dobu asi 8-9 týždňov zdržiava pracovne v Holandsku, kde pracuje ako stolár. Domov sa vracia nepravidelne a vždy maximálne na 2 týždne. V čase, kým je v zahraničí sa o mal. syna stará jeho matka, ktorá vôbec nerešpektuje jej výchovu a výchovné metódy, ktoré vzhľadom na synovi povahu a jeho diagnózy sú nevyhnutné.

Podľa správy zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia maloletý trpí syslexiou, sysgrafiou a dysortografiou. Od kedy sú jej známe tieto poruchy pravidelne a vo zvýšenej miere sa maloletému venuje, pomáha mu s učením, komunikuje so školou, s učiteľmi o tom, ako správne maloletého motivovať a pomáhať mu s úlohami a podobne. No odkedy odišla zo spoločnej domácnosti a o maloletého sa stará matka otca sa jeho napredovanie a prospech v škole rapidne zhoršili, nevenuje mu žiadnu pozornosť a aj po jej opakovaných výzvach, aby nezanedbávala tieto povinnosti ju ignoruje a robí opak toho, čo by mohlo maloletému pomôcť.

Nerešpektuje správu z psychologického vyšetrenia, kde bolo psychologom odporúčané ako postupovať vo výchovno-vzdelávacom procese maloletého, ktorý má pomerne zložitú povahu.

Otec a jeho matka neustále svojím správaním narúšajú jej autoritu ako matky, nahovárajú maloletému, aby ju nerešpektoval, škaredo ju v jeho očiach osočujú. V čase, keď je otec doma, koná tak, aby maloletého syna naklonil na svoju stranu. Dovolí mu všetko, čo mu ona zakáže, nerešpektuje jej prísnejšiu výchovu, v niektorých veciach je príliš benevolentný, robí presný opak toho, čo odporúčajú odborníci, kupuje mu drahé hračky, zneužíva svoje postavenie a nepriaznivú situáciu v rodine. Svojím ľahkomyselným správaním poskytuje maloletému dôvod zanevrieť na ňu ako matku. Všetky spomínané skutočnosti majú na výchovu maloletého extrémne negatívny vplyv a veľmi ju to trápi.

Primeranosť nariadenia predbežného opatrenia je objektívne daná základným zmyslom predbežného opatrenia, ktorým je ochrana toho, kto o jeho vydanie žiada. Ochrana toho voči komu predbežné opatrenie smeruje, nemôže dosiahnuť takej miery, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Navrhované predbežné opatrenie vo svojich dôsledkoch ani zďaleka nedosahuje pre otca takú ujmu v jeho právach ako je ujma, ktorá by postihla ju ako matku. S prihliadnutím na ust. § 1 O.s.p. je toho názoru, že otec vzhľadom k svojmu postaveniu v súdnom konaní je povinný takéto obmedzenie strpieť. Domnieva sa, že doposiaľ prezentovanými dôkazmi dostatočným spôsobom osvedčila nárok, ktorý má byť chránený predbežným opatrením a zároveň spoľahlivo osvedčila naliehavosť, primeranosť a nevyhnutnosť nariadenia dočasného opatrenia vo forme predbežného opatrenia.

Z potvrdenia Centra špeciálno-pedagogického poradenstva zo dňa 3.10.2013 bolo zistené, že U. Z., nar. XX.X.XXXX je klientom Centra špeciálno-pedagogického poradenstva, Bocatiova 1, Košice od 10.12.2012 a priebežne s obidvoma rodičmi sa zúčastňuje reedukačných a poradenských konzultácií.

Podľa ust. § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu. Návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh podľa § 75a musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia sociálnych služieb, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené, a musí byť z neho zrejmé, že navrhovateľ sa domáha vydania predbežného opatrenia podľa § 75a. Návrh podľa odseku 9 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa ust. § 76 ods. 1, písm.a,b,/ O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, platiť výživné v nevyhnutnej miere, odovzdať dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel predbežného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Skutočnosť, že ide iba o predbežnú, dočasnú úpravu pomerov vyplýva z ust. § 76 ods. 1, písm.a/ O.s.p., podľa ktorého možno uložiť účastníkovi, aby platiť výživné v nevyhnutnej miere. Rozsah vyživovacej povinnosti pri rozhodovaní o predbežnom opatrení nie je totiž daný ani kritériami určenými v § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ale iba rozsahom v nevyhnutnej miere. Zo zásad uvedených v § 75 ods. 1 Zákona o rodine bude súd vychádzať pri určení výživného až pri rozhodovaní o merite veci. Predbežné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Predbežné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným opatrením, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením predbežného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovenie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o výkone predbežného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný.

Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby zo strany matky bola osvedčená danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej a dočasnej úpravy. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd dospel k záveru, že matka preukázala potrebu nariadiť predbežné opatrenie ohľadne odovzdania maloletého dieťaťa do jej starostlivosti. Z podaného návrhu ďalej vyplýva, že rodičia sa o maloleté dieťa starali spoločne v jednej domácnosti až do 6.9.2013, kedy bola matka nútená opustiť spoločnú domácnosť. Už však po podaní návrhu na rozvod manželstva, ktoré je vedené na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18P/23/2013 otec opustil spoločnú domácnosť a odsťahoval sa bývať ku svojej matke, s ktorou zdieľal spoločnú domácnosť. Matka ešte v uvedenom čase zabezpečovala starostlivosť o maloletého syna. Až následne, keď musela odísť z rodinného domu, otec jej neodovzdal maloletého syna. Vzhľadom k tomu, že otec je zamestnaný v Holandsku, kde trávi 8-9 týždňov, je maloleté dieťa v starostlivosti jeho matky. Uvedená situácia nie je v prospech maloletého dieťaťa, pretože maloleté dieťa by malo byť v starostlivosti hlavne rodičov a nie starých rodičov. Z pripojených potvrdení vyplýva, že maloletý U. Z. navštevuje Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva z dôvodu, že trpí dyslexiou, dysgrafiou a dysortografiou. Uvedené poruchy vyžadujú, aby vo zvýšenej miere sa maloletému venovali rodičia a pomáhali mu s učením, s úlohami, komunikovali s učiteľmi a so školou. Keďže otec väčšinu času trávi v zahraničí, vo zvýšenej miere by sa mu mala venovať matka. Vzhľadom k tomu, že maloleté dieťa sa v súčasnosti nachádza v starostlivosti otca zamestnaného v zahraničí, resp. jeho matky je daná naliehavosť a potreba dočasnej úpravy v tom zmysle, že otec je povinný odovzdať maloleté dieťa do starostlivosti matky.

V ďalšom matka žiadala, aby bol otec zaviazaný prispievať predbežne na výživu syna sumou 50 € mesačne. Vychádzajúc z obsahu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd dospel k záveru, že matka preukázala potrebu nariadiť predbežné opatrenie aj v časti prispievania výživného otcom. Vzhľadom k tomu, že súd uložil otcovi povinnosť odovzdať maloleté dieťa matke, mal by si plniť aj svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Takto otca zaviazal prispievať predbežne na výživu syna sumou 40 € mesačne.

Definitívny rozsah vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu vrátane určenia počiatku jeho povinnosti prispievať na jeho výživu od toho dňa odkedy si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť má plniť určí súd v rozhodnutí vo veci samej tak, aby výživné zodpovedalo skutočným schopnostiam a možnostiam otca ako aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

Opodstatnenosťou skutočností uvádzaných matkou sa bude súd zaoberať vrámci zisťovania skutkového stavu v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu.

V zmysle ust. § 81 ods. 1 O.s.p. začne súd konanie aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v 3 písomných vyhotoveniach.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.

Odvolanie musí obsahovať tieto náležitosti: musí byť z neho zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a dátované, musí byť z neho zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda a v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť predložené s potrebným počtom rovnopisov a prílohami, tak aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví jeho kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.